

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

วุฒิสักดิ์ บุญแน่น¹, อภิญญา ภัทรารธรรมรักษ์²

^{1,2}โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

วุฒิสักดิ์ บุญแน่น, อภิญญา ภัทรารธรรมรักษ์. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม). วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 1(3), 2561 : 34 - 43.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาความก้าวหน้า ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียน ที่มีผลการเรียนต่ำ จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตารางกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียร จากการประชุม Focus group อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียน และแบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม เก็บรวมข้อมูลจากทำกิจกรรมการเรียนรู้ การสัมภาษณ์และบันทึกรายงาน วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ย โดยใช้ Paired *t*-test ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนานักเรียน กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดคือ อาจารย์ให้ความดูแลและให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง และพ่อแม่ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียน รองลงมา คือ การสอดแทรกความรู้และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับการพัฒนานักเรียน และอาจารย์ที่ดูแลนักเรียนมีความเข้าใจปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคน และโดยภาพรวม การทำกิจกรรมการเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียร อยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2560 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และ ภาคเรียนที่ 2/2560 หลังเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ไม่แตกต่างกัน โดยผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2/2560 เพิ่มขึ้น 0.02 และจากการรวบรวม พรรณนาข้อมูลกิจกรรมทั้งหมด สามารถนำมาสังเคราะห์ พัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรได้

คำสำคัญ : การกระตุ้นความเพียร นักเรียนผลการเรียนต่ำ กิจกรรมการเรียนรู้

The development of learning activity to stimulate perseverance with low academic achievement students of Mahasarakham University Demonstration School (Secondary)

Wutthisak Bunnaen¹, Aphinya Phattrathammarak²

^{1,2}Mahasarakham University Demonstration School (Secondary), Khamriang Sub-district,
Kantarawichai district, Maha Sarakham Province, 44150

Wutthisak Bunnaen, Aphinya Phattrathammarak. (2018). The development of learning activity to stimulate perseverance with low academic achievement students of Mahasarakham University Demonstration School (Secondary). Thai Journal of Environmental Studies Vol. 1(3), 2018 : 34 – 43.

Abstract

This research aims to compare the average achievement with low academic achievement students before and after using the learning activity to stimulate perseverance and solve the problem of learning with low academic achievement students. The sample consisted of 60 students from the purposive sampling. The instruments used schedule learning activities, focus groups teachers meeting and the evaluation of participation in activities. The collected data from learning activities, interviews, summarized recordings and compare grade average of students used paired t-test. The result found that teachers use a variety of learning activities to develop students. A survey of teaching activities and stimulate perseverance for low academic achievement students by questionnaire found that the most important activity was the teacher provides care and counseling in all matters, and parents play an important role in motivating the student's perseverance and responsibility, secondary the teachers who supervise the students have a better understanding of the problems different of each students, and overall, the activities of teaching, learning, and perseverance for students with low academic achievement is very high level. The comparative analysis of the average grade of students found that in 1/2060 semester before participating in learning activities to stimulate the perseverance and 2/2060 semester after participating in learning activities by Paired t-test statistics is found that nondifference. The average student's overall grade in 2/2060 semester increase was 0.02. The collected and describe all activities can be synthesized and development of a learning activity model to stimulate perseverance.

Keywords : Stimulate perseverance, Low academic achievement students, Learning activities

1. บทนำ

ในปัจจุบัน สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สภาวการณ์ที่ต้องดิ้นรนมากขึ้นของผู้คน ทำให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอลง ผู้ปกครองต้องออกไปทำงาน ทำให้การอยู่รวมกันของคนในครอบครัวลดน้อยลง เมื่อผู้ปกครองไม่มีเวลาในการดูแลสั่งสอนลูก จึงมักหวังพึ่งพาให้สถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนเป็นผู้ทำหน้าที่รับภาระแทน และมักจะแสดงความรักต่อลูกด้วยการเอาอกเอาใจ ตามใจในสิ่งที่เด็กต้องการ เพียงเพื่อหวังจะทดแทนการไม่มีเวลาของตน และมักคาดหวังกับสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนสูงว่าจะช่วยขัดเกลาลูกให้เป็นคนเก่ง และคนดี ถึงแม้ปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตราที่ 23 ที่กำหนดให้พ่อแม่ เอาใจใส่ดูแลเด็ก และมาตราที่ 26 การห้ามให้เด็กเข้าไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม การห้ามจำหน่ายสุรา อบายมุขให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. 2459) แต่ผลจากการไม่กำกับดูแลของครอบครัวทำให้เด็กเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่หันไปสู่อุปการคบเพื่อนหรือเข้าสังคมที่มีอบายมุข การให้สิทธิเสรีภาพกับเด็กมากเกินไปจนเกินควร จนทำให้บางครั้งเด็กใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองจนเกินขอบเขต ทำให้ขาดระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต ส่งผลกระทบต่อการเรียนเล่าเรียนในโรงเรียน เด็กมักจะนำพฤติกรรมที่ไม่ดีมาปฏิบัติในโรงเรียน ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ขาดแรงจูงใจและความเพียรพยายามต่อการเรียน

ดังนั้นในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะต้องฝึกให้ผู้เรียนเกิดความเพียร กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การเรียน และที่สำคัญคือการกระตุ้นความเพียรคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่เน้นการฝึกพัฒนาคน ให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหากผู้เรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและเป็นกำลังสำคัญ ในอนาคตมีความเพียรพยายามต่อการเรียน มีความรับผิดชอบที่ดี ย่อมจะนำไปสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณภาพ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร

2.2 เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมกรเรียน และพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียน ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรและพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,690 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ที่มีผลการเรียนต่ำที่เข้าร่วมโครงการสอนเสริมความรู้ จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.2 รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์และพรรณนา และสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือ 2 ชุด ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย และเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ กระบวนการพัฒนาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ เน้นการสร้างความเพียร รับผิดชอบต่อและการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้เรียน

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

2.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการประชุม Focus

Group กับอาจารย์ที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน

2.2 ข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม และแบบรายงานผลการเรียนของนักเรียนระหว่างภาคเรียนที่ 1 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และภาคเรียนที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรม

ส่วนที่ 1 แบบรายงานผลการเรียนของนักเรียนระหว่างภาคเรียนที่ 1 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และภาคเรียนที่ 2 หลังเข้าร่วมกิจกรรม

ส่วนที่ 2 แบบประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม ของนักเรียนโดย เป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และการพรรณนา บรรยายจากการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม และการพัฒนาตนเองของอาจารย์ที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1

1. ผู้วิจัยศึกษาหาความรู้จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ตรวจสอบคัดกรองนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่เกิน 2.25 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) จากระบบงานทะเบียน

3. จัดการประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินโครงการพัฒนา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

4. จัดประชุม Focus group อาจารย์ ระดมสมองในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมความรู้ กิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจ ในการเรียนสำหรับนักเรียน

ระยะที่ 2

1. ผู้วิจัยเขียนเค้าโครงการวิจัย ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ในการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความเพียรเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

2. จัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการขอความอนุเคราะห์คณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัยมหา

สารคาม และครูชำนาญการพิเศษในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ และประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 3

1. ดำเนินโครงการพัฒนานักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ จัดประชุมอาจารย์และนักเรียน โดยจัดอาจารย์ 1 คน ดูแลนักเรียนเป็นกลุ่มเฉพาะ กลุ่มละ 4-5 คน อาจารย์ทำหน้าที่ดูแลกำกับ การเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมช่วงหลังเลิกเรียน 3 วันต่อสัปดาห์ และประสานงานผู้ปกครอง

2. ผู้วิจัยนำตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความเพียร และปฏิทินดำเนินกิจกรรม ให้กับอาจารย์ เพื่อนำไปสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาปกติ หรือ นำไปใช้ทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้นอกเวลาสำหรับนักเรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการทำแบบประเมินการมีส่วนร่วมโดยอาจารย์ที่ดูแลนักเรียน

4. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสร้าง ความเพียรและความรับผิดชอบหลังจากนักเรียนผ่าน การทำกิจกรรมทั้งหมดในช่วงปลายภาคเรียน

5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จาก การสัมภาษณ์ นักเรียนและอาจารย์ ถึงการพัฒนาตนเองของนักเรียน

6. เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการเรียนเฉลี่ย ก่อนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่ 1 และ ผลการเรียนเฉลี่ยหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมและ ผ่านการทดสอบปลายภาคเรียนในรายวิชาต่างๆ เป็นที่เรียบร้อย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ แผนการดำเนิน จัดประชุม Focus group อาจารย์ ระดมสมองในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้และการนำแผนตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความเพียร และปฏิทินดำเนิน กิจกรรม ให้กับอาจารย์ เพื่อนำไปสอดแทรกใน กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาปกติ หรือ นำไปใช้ทำ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หลังเลิกเรียนสำหรับ นักเรียน

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าความเหมาะสมของแบบสอบถาม จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

3. วิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมของนักเรียน จากการทำแบบประเมินการมีส่วนร่วมโดยอาจารย์ที่ดูแลนักเรียน

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ก่อนและหลัง

การใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร โดยใช้ Paired t-test

4. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความเพียร ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) โดยการ ประชุมอาจารย์ในระดับสายชั้นเพื่อคัดกรองนักเรียน และจัดอาจารย์รับผิดชอบดูแลนักเรียน โดยอัตราส่วนอาจารย์ 1 คนต่อนักเรียน จำนวน 4-5 คน จากนั้นประชุม Focus group กับครูผู้รับผิดชอบนักเรียนเพื่อกำหนด แนวทางและตารางกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียรให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยจัดกิจกรรม ช่วงหลังเลิกเรียน 3 วันต่อสัปดาห์ หรือ สอดแทรกกิจกรรมในการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ช่วงเวลาปกติ จากผลการจัดกิจกรรม พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การรับฟังปัญหาให้คำที่ปรึกษาทุก ๆ เรื่อง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การกำกับติดตามพฤติกรรมการเรียน การกระตุ้นความรับผิดชอบ ต่อการเรียนการทำงานส่งในรายวิชาต่างๆ การกำกับติดตามการสอบแก้ไขผลการเรียน ในภาคเรียนเดิม ที่นักเรียนมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ การทำกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ และการประสานงานกับผู้ปกครอง ในการให้ความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาคติกรรมของนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2560 และ ภาคเรียนที่ 2/2560 ของนักเรียนผลการเรียนต่ำ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียร ตลอดภาคเรียนที่ 2/2560 พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการกระตุ้นความเพียร รวมทั้งการแก้ไขปัญหา

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น จำนวน 28 คน คิดเป็น 46.7% และจำนวน 32 คน คิดเป็น 53.3% ที่มีผลการเรียนลดต่ำลง แต่ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมดของนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2560 มีค่าเท่ากับ 1.87 และ ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมดของนักเรียน ภาคเรียนที่ 2/2560 มีค่าเท่ากับ 1.89 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียง 0.02

จากการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดคือ อาจารย์ให้ความดูแลและให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง และพ่อ แม่ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียน รองลงมา คือ อาจารย์ได้สอดแทรกทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับการพัฒนานักเรียน และอาจารย์ที่ดูแลนักเรียนมีความเข้าใจปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคน และโดยภาพรวม การทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/2560 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และ ภาคเรียนที่ 2/2560 หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร โดยสถิติ Paired t-test พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1/2560 กับ ภาคเรียนที่ 2/2560 ไม่แตกต่างกัน โดยผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2/2560 เพิ่มขึ้นเพียง 0.02 จากการดำเนินการ ออกแบบตารางกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรร่วมกัน ของอาจารย์ผู้ปกครองและนักเรียน และผลการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรได้ ดังแผนภาพที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.
1	นักเรียนมีความเข้าใจถึงกิจกรรมที่ต้องการส่งเสริมตัวนักเรียน	4.04	0.94
2	นักเรียนเข้าใจว่าผลการเรียนต่ำเกิดจากการขาดความเพียรและความรับผิดชอบของตนเอง	4.09	0.94
3	กิจกรรมและการให้คำปรึกษาของอาจารย์มีส่วนกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียนมากขึ้น	4.09	0.94
4	พ่อ แม่ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียน	4.18	0.95
5	นักเรียนให้ความใส่ใจและเข้าร่วมกิจกรรม	3.58	0.95
6	อาจารย์ให้ความใส่ใจในการสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นความเพียร	4.04	0.94
7	นักเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาตนเองให้มีผลการเรียนดีขึ้น	3.82	0.95
8	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงาน การแก้ไขผลการเรียนที่ไม่ผ่าน	3.80	0.95
9	อาจารย์ให้ความดูแลและให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง	4.20	0.94
10	อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง	3.89	0.94
11	นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ความร่วมมือในกิจกรรม 100 %	3.75	0.94
12	อาจารย์ใช้สื่อ วิดีทัศน์ ช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน	3.76	0.93
13	อาจารย์ได้สอดแทรกทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับการพัฒนานักเรียน	4.16	0.91
14	อาจารย์ที่ดูแลนักเรียนมีความเข้าใจปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคน	4.16	0.91
15	การดูแลของบุคคลที่มีความเพียรหรือ บุคคลที่ประสบความสำเร็จ เป็นการสร้างแรงจูงใจที่ต่อการกระตุ้นความเพียรของนักเรียน	4.02	0.91
16	ความเพียรพยายามและความรับผิดชอบเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการเรียนและนำไปสู่ความสำเร็จ	4.16	0.90
17	นักเรียนมีความเพียรและความรับผิดชอบมากขึ้นจากการดูแลของอาจารย์	3.82	0.89
18	นักเรียนค้นคว้าความรู้จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาตนเอง	3.89	0.87
19	ความร่วมมือ ระหว่างนักเรียน อาจารย์และผู้ปกครอง จำเป็นสำหรับการพัฒนากระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบ ของนักเรียน	4.20	0.81
20	หลังจากการดำเนินกิจกรรม นักเรียนทุกคนน่าจะมี ความเพียร ความรับผิดชอบและผลการเรียนที่ดีขึ้น	4.15	0.79
รวม		3.99	0.90

จากตารางที่ 1 ผลการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ พบว่า กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดคือ อาจารย์ให้ความดูแลและให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง และพ่อ แม่ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียน รองลงมา คือ อาจารย์ได้สอดแทรกทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับการพัฒนานักเรียน และอาจารย์ที่ดูแลนักเรียนมีความเข้าใจปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคน และโดยภาพรวม การทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนภาคเรียนที่ 1/2560 และ ภาคเรียนที่ 2/2560ของนักเรียน ผลการเรียนต่ำ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียร ตลอดภาคเรียนที่ 2/2560 พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการกระตุ้นความเพียร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น จำนวน 28 คน คิดเป็น 46.7% และจำนวน 32 คน คิดเป็น 53.3% ที่มีผลการเรียนลดต่ำลง แต่ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมดของนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2560 มีค่าเท่ากับ 1.87 และ ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมดของนักเรียน ภาคเรียนที่ 2/2560 มีค่าเท่ากับ 1.89 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2560 และ ภาคเรียนที่ 2/2560 โดยสถิติ

Paired t-test

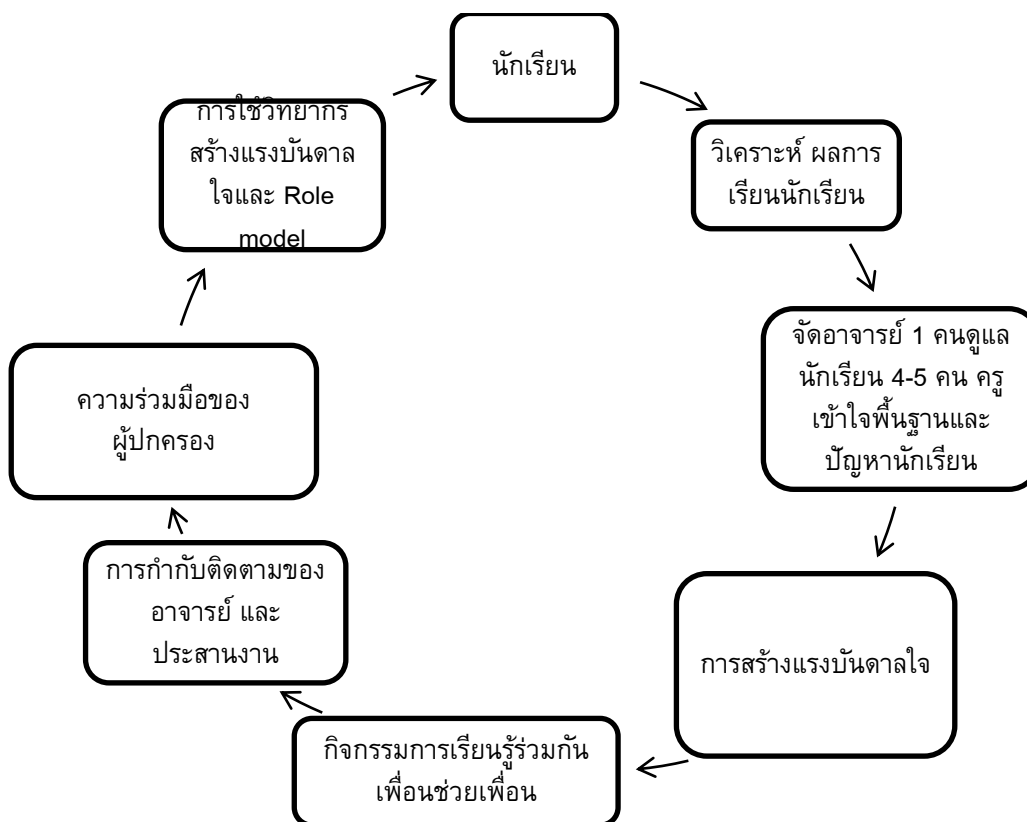
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลการเรียน	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ภาคเรียนที่ 1/2560	60	1.87	0.30	-5.22	0.60
ภาคเรียนที่ 2/2560	60	1.89	0.34		

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2560 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และ ภาคเรียนที่ 2/2560 หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร โดยสถิติ Paired t-test พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1/2560 กับ ภาคเรียนที่ 2/2560 ไม่แตกต่างกัน โดยผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2/2560 เพิ่มขึ้นเพียง 0.02

ผลการสังเคราะห์การพัฒนาแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรจากการดำเนินการ

ออกแบบตารางกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรร่วมกัน ของอาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน และผลการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้ และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์การพัฒนาแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียรได้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 การพัฒนาแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร

5. อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2560 และ ภาคเรียนที่ 2/2560 ของนักเรียนผลการเรียนต่ำ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียร ตลอดภาคเรียนที่ 2/2560 พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการกระตุ้นความเพียร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น จำนวน 28 คน คิดเป็น 46.7 % และจำนวน 32 คน คิดเป็น 53.3 % ที่มีผลการเรียนลดต่ำลง แต่อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนก็พยายามกำกับติดตามให้ดำเนินการแก้ไขผลการเรียนเดิม และแก้ไขพฤติกรรมการณ์การเรียนปัจจุบันไปด้วยนักเรียนบางคน มีผลการเรียนที่ไม่ผ่านสะสมไว้จำนวนมาก ทำให้แก้ไขได้ช้า และส่งผลกระทบต่อเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนยังขาดความกระตือรือร้นที่จะใส่ใจต่อการเรียน การทำงาน แต่อย่างไรก็ตามจากผลการจัดกิจกรรมและกระบวนการดูแลนักเรียน ทำให้อาจารย์เข้าใจปัญหาของนักเรียนมากยิ่งขึ้น มีการกำกับติดตามพฤติกรรมการณ์มากขึ้น การประสานงานกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียน มีประสิทธิภาพที่ดี มีการใช้ระบบออนไลน์ ในการประสานงาน และบันทึกพฤติกรรมนักเรียนในระบบออนไลน์บนฐานข้อมูลเว็บไซต์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมัคร นีรนาทธารา (2546) ในการใช้ เทคโนโลยี พัฒนาระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียน ผดุงศิษย์พิทยา โดยการสร้างฐานข้อมูลของนักเรียนฐานข้อมูลของประวัติอาจารย์ ฐานข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนและฐานข้อมูลคะแนนพฤติกรรมของนักเรียน โดยระบบสามารถเรียกดูข้อมูล การออกแบบฟอร์มรายงานเกี่ยวกับคะแนนและพฤติกรรมของนักเรียน สืบค้นข้อมูลและบันทึกข้อมูลในส่วนต่างๆ ได้โดยผ่านทาง Web Browser

จากการสำรวจการทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า กิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดคือ อาจารย์ให้ความดูแลและให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง และพ่อแม่ มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นความเพียรและความรับผิดชอบของนักเรียน

สอดคล้องกับ Brantingham (2001 : 161-170) ที่พบว่า ความมีอิสระกับความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ ทุกคนยอมรับว่าความมีอิสระต้องควบคู่ไปกับการรับผิดชอบ และการสอนให้รู้จักรับผิดชอบทำได้โดยการที่ครูต้องเข้าไปมีส่วนร่วม และ Romi (2009 : 439-453) พบว่า ครูที่ใช้เทคนิคในการส่งเสริมทางวินัยของนักเรียนมากขึ้น จะส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อน รองลงมา คือ อาจารย์ได้สอดแทรกทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรมสำหรับการพัฒนานักเรียน และอาจารย์ที่ดูแลนักเรียนมีความเข้าใจปัญหาที่แตกต่างกันของนักเรียนทุกคน และโดยภาพรวม การทำกิจกรรมการสอนเสริมความรู้และการกระตุ้นความเพียรสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การจัดอาจารย์ดูแลนักเรียน ในอัตราส่วน อาจารย์ 1 คนต่อนักเรียน 4-5 คน ทำให้อาจารย์มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้น สามารถให้ความดูแลและให้คำปรึกษาได้ดียิ่งขึ้น ทำให้อาจารย์เข้าใจในปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล และพ่อแม่ มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเอาใจใส่และการกระตุ้นการเรียนรู้และความรับผิดชอบของนักเรียน สอดคล้องกับ วัชระ โสมรักษ์ (2550) การดำเนินการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา ด้วยการควบคุมตนเองและการมีส่วนร่วม โดยใช้กิจกรรมฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักไตรสิกขาของนักเรียน โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม เป็นการนำวิธีการควบคุมตนเองและการมีส่วนร่วมมาใช้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา โดยการฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักไตรสิกขา โดยอาศัยความร่วมมือของ ครู ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและตรวจสอบ ในทุกขั้นตอน เพื่อป้องกันช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหาในโรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ทำให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ลดน้อยลง และสอดคล้องกับจินตนา จิตต์จันทร์, โรจน์ หอมชาติ (2551) การจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรายวิชาวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน โดยการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมของนิสิต ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เรียนใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2551 จำนวน 313 คน พบว่า นิสิตมีคุณธรรมจริยธรรมก่อนและหลังเรียนอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 57.6 และ 57.9 ตามลำดับ โดยหลังเรียนนิสิตมีคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และสอดคล้องกับศุภมิตร ศิริโสภณภักดิ์ (2560) การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พบว่า ค่านิยมด้านความรับผิดชอบต่อ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความรู้และเข้าใจในคุณค่าของความรับผิดชอบต่อ 2) ความศรัทธาในการเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อ 3) การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อ ส่วนสภาพปัญหา ความต้องการ พบว่า ค่านิยมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/2560 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร และ ภาคเรียนที่ 2/2560 หลังเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นความเพียร โดยสถิติ Paired t-test พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1/2560 กับ ภาคเรียนที่ 2/2560 ไม่แตกต่างกัน โดยผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวม

ของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2/2560 เพิ่มขึ้นเพียง 0.02 แต่สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น จำนวน 28 คน คิดเป็น 46.7% ถือได้ว่ากระบวนการจัดกิจกรรม มีผลทำให้เกิดกระบวนการแก้ไขปัญหาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองได้ในระดับหนึ่ง เพราะหากไม่มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และกระตุ้นความเพียรมาใช้แก้ไขปัญหานักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ อาจจะทำให้ นักเรียนทั้งหมด 60 คน ไม่ได้รับการพัฒนา หรือมีปัญหาทางด้านพฤติกรรมและผลการเรียนที่ไม่ดีมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การที่จะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพกับนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น จะต้องมีการสร้างความเข้าใจร่วมกันกับอาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนให้ มีการใช้ตารางกิจกรรมเป็นแผนดำเนินงานอย่าง มีขั้นตอน และเพิ่มการสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้เกิดกับนักเรียนมากยิ่งขึ้นและความร่วมมือกับผู้ปกครอง ที่ต้องติดตาม เอาใจใส่ต่อนักเรียนให้มากขึ้น ช่วยเหลือร่วมกันกับอาจารย์ ในการควบคุม กำกับติดตามนักเรียนในการกระตุ้นความรับผิดชอบต่อการเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาดีขึ้น

6. เอกสารอ้างอิง

- จินตนา จิตต์จำนงษ์, โรจน์ หอมชาลี (2551). *การจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรายวิชาวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน*. รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม. วัชร ใสมรักษ์ . (2550). *การดำเนินการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา ด้วยการควบคุมตนเองและการมีส่วนร่วม โดยใช้กิจกรรมฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักไตรสิกขาของนักเรียน โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม. โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม. อุบลราชธานี.*
- ศุภมิตร ศิริโสภณภักดิ์. (2560). *การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต. จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- สมัคร นีรนาทธารา. (2546). *ระบบติดตามพฤติกรรมนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา*. วิทยานิพนธ์. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2549). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546*. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

Brantingham, P.J. (2001). *How the Principles of Democracy are Acculturated Into an Intermediate Elementary Classroom*. New York : McGraw-Hill.

Romi, S. and others. (2009). "Student Responsibility and Classroom Discipline in Australia, China, and Israel," *A Journal of Comparative and International Education*. 39(4) : 439-453 ; July, <<https://eric.ed.gov/?id=EJ855568>>, 2014.